

2

# ARALING PANLIPUNAN

Learning Activity Sheets (LAS)  
Ikatulong Kwartar  
Semana 5



**SCHOOLS DIVISION OF DINAGAT ISLANDS**

PAG-AARI NG PAMAHALAAN  
HINDI IPINAGBIBILI

**Araling Panlipunan 2**  
**Ikalawang Kwartar – Mga Gawain sa Pagkatuto**  
**Unang Set**  
**Unang Edisyon, 2020**

**Republic Act 8293, section 176** states that: No copyright shall subsist in any work of the Government of the Philippines. However, prior approval of the government agency or office wherein the work is created shall be necessary for exploitation of such work for profit. Such agency or office may, among other things, impose as a condition the payment of royalties.

Borrowed materials (i.e., songs, stories, poems, pictures, photos, brand names, trademarks, etc.) included in this book are owned by their respective copyright holders. Every effort has been exerted to locate and seek permission to use these materials from their respective copyright owners. The publisher and authors do not represent nor claim ownership over them.

Published by Schools Division of Dinagat Islands

**Development Team of the Learning Activity Sheets**

**Writers:** Maricel H. Tokong

**Editor:** Merlinda T. Japay,

**Reviewer:** Alicia C. Asio

**Layout Artist:** Kevin L. Madera

**Management Team:**

Schools Division Superintendent  
Assistant Schools Division Superintendent  
Chief Education Supervisor, SGOD  
Chief Education Supervisor, CID  
Education Program Supervisor, Aral.Pan.  
Education Program Supervisor, LRMS  
Project Development Officer II  
SDO Librarian II

FELISA G. LARANJO, PhD, CESO VI OIC,  
LEONEVEE V. SILVOSA, PhD  
MILA O. GERALDINO, PhD  
LOPE C. PAPELERAS, PhD  
JUAN JR L. ESPINA  
MICHAEL C. PASO, PhD  
MARK LORENZ C. LUIB  
NARMIE S. NAVAS

**Printed in the Philippines by** \_\_\_\_\_

Department of Education – Learning Resource Management Section

Office Address: White Beach, Dinagat, Dinagat Islands

E-mail Address: [sample@gmail.com](mailto:sample@gmail.com),

[lrms.dinagatislands.caraga@deped.gov.ph](mailto:lrms.dinagatislands.caraga@deped.gov.ph)

Telephone no.: \_\_\_\_\_

# **Ang Mga Pagpangalagad sa Gobyerno ngadto sa Komunidad**



## **Pagsugod**

Ang Plego sa mga Buluhatong Pangkahibalo (**Learning Activity Sheets**) gidisenyo ug gisulat para sa bata nga sama nimo nga anaa sa ikaduhang ang-ang aron maipadangat sa tanan ang mga pagtulonan nga angay mahibaloan. Mahisgutan niini nga aktibidad unsa ang mga obligasyon o serbisyo sa gobyerno ngadto sa mga tawo o komunidad. (MELCAP2PSK-IIIa-1).

Ang Plego sa mga Buluhatong Pangkahibalo naglangkob sa:

### **Leksyon 1: Pagpangulo Ug Pagpangalagad sa Gobyerno sa Komunidad**

Pagkahuman sa mga buluhaton, mahibaloan nimo ang mga mosunod:

1. Mahatag ang pagsabot unsay mga pagpangalagad sa gobyerno ngadto sa mga tawo o komunidad.
2. Maila ang mga nangulo sa atong komunidad na midaog sa eleksyon.

3. makahatag og mga impormasyon sa gigikanan sa imong komunidad;
4. makaestorya sa gigikanan sa imong komunidad.



## Sulayi Kini

**Direksyon:** Isulat ang tsek (✓) sa blangko kung sakto ang gisulti sa matag hugpulong ug ekis (X) kung dili sakto.

- \_\_\_\_\_ 1. Ang lider maoy mangulo sa iyang mga sakop.
- \_\_\_\_\_ 2. Igo ra mosugo ang lider sa iyang miyembro.
- \_\_\_\_\_ 3. Matawag nga usa ka lider ang bise-mayor.
- \_\_\_\_\_ 4. Motabang ang usa ka lider sa iyang mga miyembro.
- \_\_\_\_\_ 5. Modaog sa eleksyon ang tawong nakakuha sa kinaubsang ihap sa boto.



## **Pagtulon-an**

Ang pangulo o lider gikinahanglan aron maoy manguna ug mogiya sa mga miyembro sa tanang mga buluhaton sa usa ka organisasyon.

Ang **pamahalaan o gobyerno** usa siya ka organisasyon na may katungod na mohimo para sa kaayuhan sa iyang mga tawo og balaod sa lugar na iyang gingsakupan.

Ang nangulo sa komunidad mao ang **mayor, bise-mayor, mga konsehal, kapitan, mga kagawad, purok chairman** og uban pang mga **opisyales**.

Obligasyon nila ang pagpanerbisyo sa mga tawong sakop sa komunidad pinaagi sa paghimo og mga proyekto nga makatabang sa pagpanginabuhi ug makahatag og kaharuhay sa pagpamuyo sa mga katawhan.

### **Mga Obligasyon sa Gobyerno ngadto sa Komunidad mao ang mga sumusunod;**

1. Pag atiman sa mga panginahanglan sa komunidad labi na sa **pagkaon, pamisti, bayay, edukasyon**, katungod sa pagpili sa ilang relihiyon ug panginabuhi sa mga tawo.
2. Paghatag og tagad sa mga tawo labi na sa panglawas na kahimtang na may **libreng tambay og check-up sa health**

**center**, mga **libreng bayay** na gihatag sa gobyerno, **libreng edukasyon**, pagtabang sa mga mag-uuma na **mapalambo ang ilang panginabuhi ug produkto**.

3. Maghatag ug **magkolekta sa buwis** o tax ang gobyerno aron mapadayon ang serbisyo-publiko labi na sa mga proyekto na makatabang sa mga tawo.
4. Pagseguro sa **kahapsay ug kalinaw sa lugar** nga gingsakupan.
5. Ang gobyerno usab ang naghimo og **balaod** para sa kaayuhan sa mga tawo ug paghatag og **patas nga pagtagad sa dato ug pobre**.

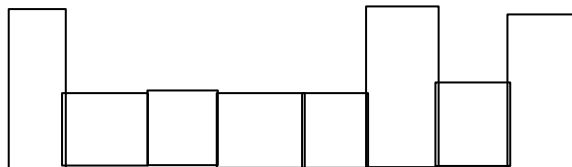


## ***Palamboa***

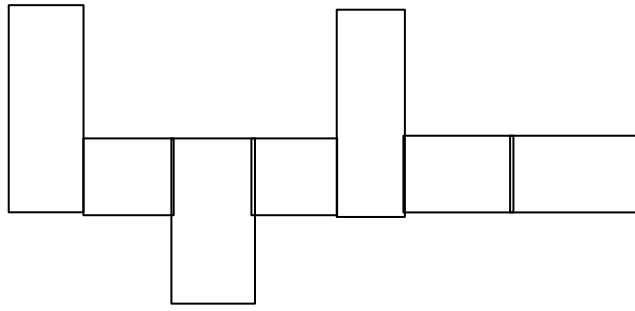
### **Unang Buluhaton**

**Direksyon:** Bag-oha ang posisyon sa mga letra aron maporma ang ngalan sa pangulo/lider sa komunidad. Isulat ang ngalan sulod sa giya nga kahon.

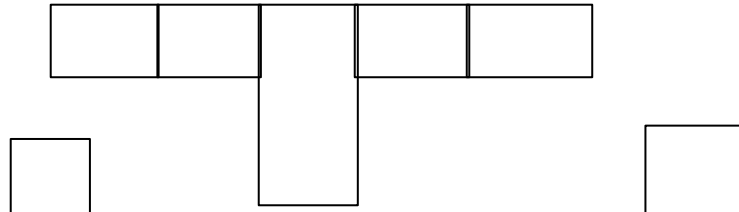
1. ohsknela



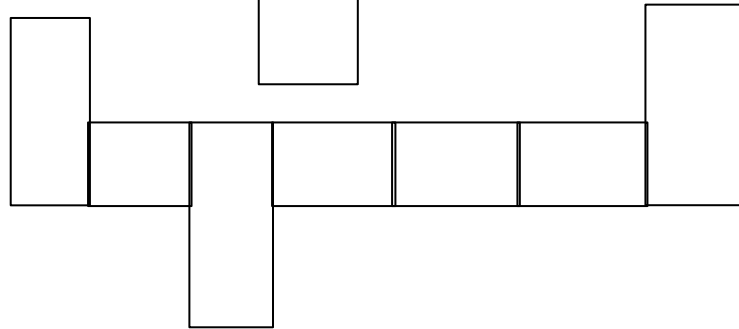
2. nakatip



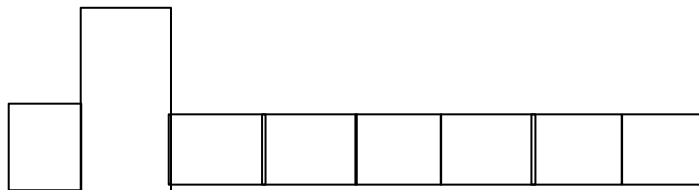
3. ormya



4. adagkaw



5. manhicar



### Ikaduhang Buluhaton

**Direksiyon:** Idibuho ang (♥) kon nakahatag ba og serbisyo-publiko ang gobyerno sa inyong komunidad kung wala idibuho ang (▲) sa linya base sa hulagway na inyong nakita sa ubos.

1.



2.



3.



4.



5.







## Paglalahat / Repleksyon

**Direksyon:** Basaha ug tubaga ang mga mosunod.

3

3 ka  
butang na  
nakit-an  
nako

Nakaplagan ko.

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_

2

2 ka  
interesadong  
butang na  
nakat-onan  
nako

Nahibaloan ko ang...

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_

1

1 ka butang  
na  
tagkalibogan  
nako

Kinahanglan mahibalo pako...

1. \_\_\_\_\_



## **Ebalwasyon**

**Direksyon:** Pilia gikan sa kahon ang ilhanan nga ginapakita sa matag sitwasyon. Kopyaha ang maong ilhanan ug isulat kini sa ubos sa hulagway.

Libreng tambay

libreng pag eskwela

libreng pabahay sa pobre

magbabalaod

proyekto tabang sa mga mag-uuma

feeding program

mangolekta ug buwis o tax



1. \_\_\_\_\_.



2. \_\_\_\_\_



3. \_\_\_\_\_

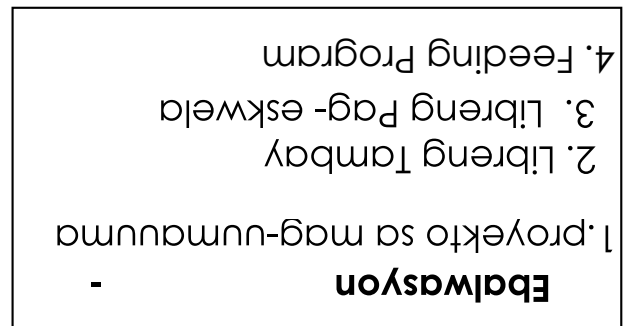
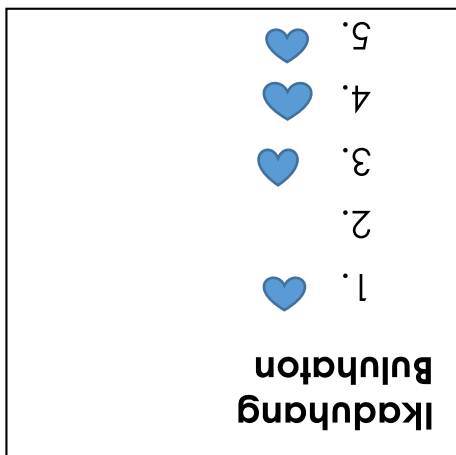
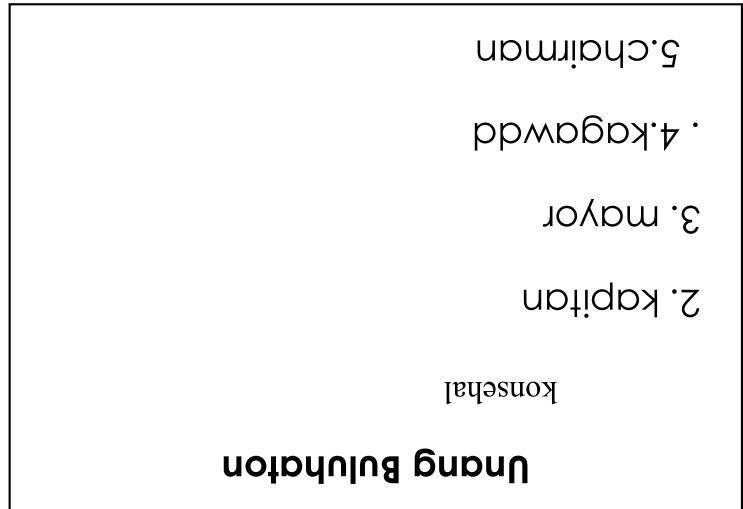
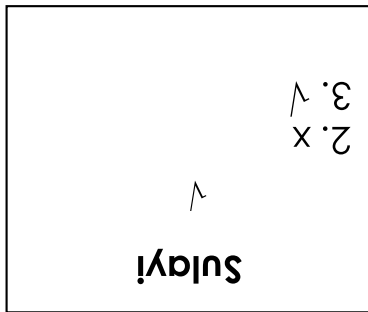
4. \_\_\_\_\_



5. \_\_\_\_\_

## Tubag sa mga Pangutana

### Semana 5



### Sanggunian:

Dinagat Islands en.m.wikipedia.org

K-12 Curriculum Teaching Guides in Grade 2  
Filipino

Thea Joy G. Manalo, et.al., Araling Panlipunan 2:

Kagamitan ng Mag-aaral, Sinugbuanong  
Binisaya, Pasig City, Book Media Press, Inc.,  
Unang Edisyon, 2015. Pahina 254– 256.